

BankNordik stuðlar sendingini

GHETTO FØROYAR**GHETTO KLUMMAN**

Páll Oddur Lamain Rubeksen og Tróndur Møller Sandoy vitjaðu Ghetto Føroyar fyri at prátta um maratonrenning

Maratonmenn millum Skarv-fólk

Copenhagen Marathon var farna vikuskifti. Stívliga 12.000 fólk lögdu gott og væl 42 kilometrar aftur um bak í gøtunum í Keypmannahavn. Fleiri føroyingar lutóku í renningini, teirra millum Páll Oddur Lamain Rubeksen og Tróndur Møller Sandoy, ið vitjaðu Rás2-sendingina, Ghetto Føroyar, mikudagin.

Tá teir báðir vitjaðu í studionum, sum hesaferð var á Øresunds kollegiinum, vóru teir so dánt komnir fyri seg eftir harða umgangin.

– Beinini rigga betri nú

nakrar dagar aftaná renningina, og eg havi tað gott hóast alt. Men tað er ikki fyrr enn í dag, at eg kann ganga beint aftur, greiddi Tróndur frá. Hjá Páll Oddur var støðan góð, men ikki eins góð sum hjá Tróndi.

– Vinstra bein er hovið og eg havi mist fyra negl. Fyrstu náttina svav eg ikki av berari pínu, segði Páll Oddur, sum kortini ikki lat illa at.

Í sendingini greiddi teir báðir frá, hvussu teir høvdu fyrireið seg. Við regluligari renning gerandisdagar og

longri teinum um vikuskiftini, hava teir vant fram í móti Copenhagen Marathon.

– Á mínum túrum um vikuskiftini havi eg møtt fólk, sum eru ávegis heim úr Skarv, fortaldi Páll Oddur Rubeksen flennandi, tá tosað varð um venjing og at bíturarnir ikki vóru so nógvir í tali seinastu vikurnar upp undir sjálva kappingina.

Men nógvu kilometrarnir á asfaltinum í Keypmannahavn vóru tað verdir, vóru teir báðir samdir um.

– Tað var ein óbeskrivilig

kensla. Eg kendi meg næstan sum um eg var high, og samstundis var eg so troyttur, at eg fekk ikki jublað, segði Tróndur.

– Eg fekk næstan eitt sjokk, tá eg kom á mál. Eg var útkoyrdur og haldi, at eg feldi eitt tár ella tvey, tí eg havi ongantið áður sett meg í eina slíka støðu fyrr. Samstundis føldi eg pínu, gleði, mœði alt í senn, har allar kenslurnar vórðu útløystar samstundis, greiddi Páll Oddur frá í Ghetto Føroyar mikudagin.

GHETTO FØROYAR

Kom hønan ella eggjð fyrst?

Hvørt eviga og einasta ár stingur enn eitt ættarlið av ungum kallum og (serliga) moyggjum í sekkin. Út í heim. Út í lívið. Føroyar eru varnar ov smáar fyri hesi vónríku ungu. Men vit koma aftur einaferð. Tá vit eru liðug at lesa. Í øllum fòrum er tað tað, vit billa okkum sjálvum og tykkum inn, tá vit fara.

Tá fyrsti smakkurin er tikin av tí lívsins drammi, sum úrheimurin hevur at bjóða, er rótin av onkrum ófrættakendum fest innan í okkum. So hvørt sum vit eta meira av lívsins frukt og súgva til okkum vitan og stórmentan í øðrum londum, verða vøkru, men veðurbardu oyggjarnar í Atlantshavi skumpaðar longur og longur aftur í huganum. Vit gloyma lyftið, vit góvu tá vit fóru. Vit koma ikki aftur. Føroyar blivu for lítlar til okkum nýútbúnu kosmopolittar. For gamlar. For tilafturskomnar. Fana-treligiøsa amish-samfelagið í útnorði er einki verðandi stað fyri ein rættan verðinsborgara. Tí koma vit úti-setar ikki aftur.

Hetta ljóðar so romantiskt, tó so syrgiligt. Sum eitt tragiskt ævintýr. Og allarhelst er hetta ein líka so kolasvørt lygn sum ævintýr nú einaferð eru! Í veruleikanum er hetta einki meira enn bert ein skammililg undanfærsla. Og undanfærslur tróta so ikki!

Føroyar eru for lítlar. For konservatar. Tað eru ov fá mentanarlig tilboð í Føroyum. Skatturin er ov høgur. Alt kostar ov nógv. Og einki riggar. Tað almenna er eitt ódjór. Løgtingið er láturligt og landsstýrið er óupplýststendur við høvðinum uppi í reyvini á sær sjálvum og tekur avgerðir hareftir. Og er tað ikki nokk við hesum, so skoyta vit líka veðrið uppi – prikin yvir ínum.

Alt hetta má og skal broytast, so pláss verður fyri okkum. Tit har heima mugu endavenda samfelagnum fyri at fáa okkum heim-aftur.

Ella... bíða nú! Spurningurin er, hvat kemur fyrr. Hønan? Ella eggjð?

Heldur enn at sita hendur í favn og bíða eftir at tey støðugt fækkandi og aldrandi fólkin í Føroyum fara at broyta samfelagið fyri okkum, máttu vit tikið í egnan barm! Í staðin fyri at sita her og finnast at og koma við góðum ráðum, máttu vit heldur sjálvi tikið ábyrgd. Tað er okkara ábyrgd at flyta heim og byggja land. Tað er okkara ábyrgd at venda gongdini.

Einki landsstýrið er býttari enn tey fólkin, sum hava valt tað! Vilja vit hava eitt annað landsstýri, er tað so ikki upp til okkum at flyta heim og velja eitt annað stýri? Vit kunnu heilt erligt ikki vænta, at verandi føroyingar broyta politiskan holdning fyri okkara skuld! Vilja vit hava eitt meira framkomið samfelag, er tað so ikki okkara ábyrgd at brúka okkara lærdóm og skapa framgongdina? Vilja vit hava eitt liberalari samfelag, er tað so ikki okkara ábyrgd sum ung og frísk at taka okkara virði við okkum heim og liberalisera tað?

Sjálvandi eru onkur í Føroyum, sum rýma tí at verandi vælfærðarsamfelag ikki klárar at lofta teimum. Men er tað tá ikki okkara ábyrgd at venda heim aftur til Føroya, hjálpa at lyfta í flokk og harvið skapa pláss fyri øllum?

At biðja tey støðugt fækkandi og aldrandi fólkin, sum eru eftir í Føroyum, gera arbeiðið fyri okkum er leti og undanfærslur. Einki annað.

Ungdómur – úti-setar. Fáid fingurin úr einum vissum stað, flytið heim og takið ábyrgd.

Um hønan ella eggjð kom fyrst, veit eg ikki.

Men eg veit, at Føroyar broytast ikki fyrr enn vit sjálvi venda heim og byggja tað land, vit vilja hava tað at vera!

GHETTO FØROYAR

Ghetto Føroyar er nýggja sendingin hjá Rás2, beinleiðis úr Keypmannahavn. Sendingin er frísk, frek og festlig og eru tað Barbara Holm, Eydna Skaale, Rógvi Nybo og Rólant Waag Dam, ið gera hana saman við Búgva Øster og Magna Høgnesen, sum taka sær av tekniska partinum. Á hesum síðum sæst nakað av tí, borðreitt var við í triðju sendingini. »Dáma« Ghetto Føroyar á Facebook, har tú sært myndir, kanst hoyra kjak og aðrar samrøður, umframt føstu tættirnar, sum eru beinleiðis tónleikur, klumman og miðlaprikið.